

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos peccsor egyszer
 13 fillér, többszöri hirtetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 52. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap. 212

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Boldog új esztendőt.

Az ember a végtelen időt esztendőkre osztja, hogy felmérhesse azt az arasznyi létet, amelyet e földön él. És amikor egyik év a másikat váltja, a határkőnél megáll egy pillanatra eltemetni a múltat csalódásaival, hazugságaival, bűneivel és boldog új évet kíván, amelyben több legyen az igazság, az erény, a boldogság.

Mikor egymásnak boldog új esztendőt kívánunk, mind úgy érezzük, hogy amit a múlt számlájára írhatunk, az csak veszteség; a jövődtől reméljük, várjuk a jobbat. És évről-évre ez az érzés uralja a lelkeket, valahányszor az évek felváltják egymást. Mert az évek eleje és vége csak naptári dátum, egy pont a végtelen időben, amely nem változtathatja meg az élet örök evolúcióját. Az egyik esztendő örökségül hagyja a másinak a maga hazugságait, csalódásait, bűneit, kevés igazságát s kevés boldogságát.

Az új év azonban az emberek szemében a leszámolás terminusa. Számot vet magával a számító ember: mi történt a múltban s mit várhat a jövődtől. Keresi a tanulságokat, amelyek egy esztendő tapasztalatain keresztül szűrődtek le; keresi a vezető eszméket, amelyek megsegíthetik, megerősíthetik a jövőben.

Az apró ázalagnak egy vizecepp egész világ, amelyben harcokat, heves küzdelmeket él át. Létét percekkal mérheti csak fel s életének eseményei mind lezajlanak egy kis vizeceppben, amelyet a napnak egyetlen sugara felfűv. És mégis az ázalagnak élettörténete van. Nem érzi, hogy féreg, olyan apró, hogy szem meg nem láthatja, kéz meg nem foghatja. Azt hiszi talán, hogy középpontja egy nagy világnak, amely egyedül érette létezik; azt hiszi, hogy a tenger azért van, hogy táplálja, szolgálja a legapróbb parányi élőlények megszámlálhatatlan miriádjait.

Az ember, az erővel, az ésszel és öntudattal megáldott, a maga vizeceppjének hatalmas ura. Életének nagy története van, amelynek periodusait esztendőkkel méri. Hát számoljon le mindenki a maga vizeceppjének történetével, elmúlt esztendőjével. Mi most nem a parányokkal, a vizecepek lakóival, hanem a tengerrel foglalkozunk.

Vonjuk le a tanulságokat nemzeti életünk elmúlt esztendejéből; azokat a tanulságokat, amelyek ennek az örökös hanyatlásban és izgalomban élő nemzetnek okulására szolgálhatnak.

A mi társadalmi és politikai életünk tele van boldogító teóriákkal. Az elmúlt esztendőben a gazdasági megerősödés elve állott a harevonat elején. De csak elméletben. A gazdasági megerősödésre való törekvés impozánsan nyilatkozott meg egy hatalmas társadalmi óhajban. Elismertük, hogy gazdaságilag megerősödni annyit tesz, mint biztosítani a nemzet boldogulásának, fennmaradásának feltételeit.

Igaz, hogy a megvalósítás fel nem nagy lépéseket tettünk. De ránk nézve már az elmélet megerősödése is sokat jelent. Mert voltak idők, hogy a gazdagságra való törekvést igazi magyar göggel, amelyet hadban diadalmas eleink még Ázsiából hoztak magukkal, mélységesen lenéztük. Ma már azonban a tejjel-mézzel folyó Kanaán fiai kezdik érezni, hogy igaza volt annak az osztrák államférfiúnak, aki száz esztendővel előbb belátta, hogy a borban, buzában, baromban való bőség még nem jelent gazdagságot s Magyarországot könnyen bele lehet fullasztani a saját zsirjába.

A gazdasági megerősödés egyetemes nemzeti cél. De nálunk már úgy szokás, hogy mindent politikai kérdéssé tegyenek, ami azután pártok fegyverévé tette a nagy gazdasági kérdéseket. És ez még nem jelentheti azt, hogy ne lehessen ezt az országot erős gazdasági alapokra fektetni. Bárhogy belekapaszkodják is a politika, akárhogy igyekeznek is a boldogulás feltételeitől megfosztani a nemzetet, az idők szelleme legyőzi az akadályokat.

A múlt esztendő legnagyobb tanúsága az, hogy Magyarország legelső szükséglete: az anyagi megerősödés.

A napi politika eseményeiből sok keserű emléket és sok aggodalmat viszünk magunkkal a jövő esztendőre. De fásultságot is, amely ezt a politizáló nemzetet elfogta. A botrány nem lelkesít, hanem megöli a hitet. A mai politikai élet pedig csak botrányokkal és nem komoly munkálkodással van tele.

Ezek a politikai harcok, a hatalmi kérdések körül való tülekedések pedig

megmételtyezik a társadalmi életet is. Konkolyt szórnak a nép közé s visszavonást szítanak fent és alant. A politika leköti az erőket s nem előbbre visz, hanem újra és újra visszavet bennünket. Nem elvek harcznak, hanem elkeseredett ellenfelek küzködnek a hatalomért; tobzódik a demagógia s orgiákat ül az osztálygyűlölet.

Ezekkel a tanulságokkal lépünk át az új esztendőbe, amely nagy küzdelmeket és viharokat rejt magában. De ne legyünk kishitűek. Ezerszer váltotta fel már egyik év a másikat; megküzdöttünk sok vésszel és viharral. Kibirjuk ezt is, ha segít a magyarok Istene.

Ebben a reményben kívánunk boldog új esztendőt.

Választási mozgalmak. Immár bizonyó hogy a képviselőházat január 4-én feloszlatják s január végén választások lesznek Magyarországon.

Nem hisszük, hogy sokan legyenek, akár választók, akár jelöltek, akik örömmel néznének a keserves téli választások elé. Izgalommal van tele az ország s az izgalmat még növelik azok az esélyek, amelyeket az időjárás szeszélye, a késhegyig menő politikai ellentétek előidézhetnek. Ezekért feleljenek azok, akik ezt a helyzetet megteremtették.

Zalavármegyében különösen okunk van félni a téli választásoktól már azért is, mert kerületeink tulságosan nagyok s geográfiai fekvésük olyan, hogy a népnek nagy áldozatába kerül a politikai jogok gyakorlása. Nehéz napok előtt állunk azért is, mert a mi népünk könnyen izgatható. Ősi magyar nép, amelynek keblében könnyen lángra lobban az indulat s tömegbe verődve hamar féket veszít. És ezt a népet még rendszeresen izgatják, heccelik választások idején. Mert a nép fékvesztett indulata politikai tőke, amelyet sokszor fel lehet használni.

Majdnem szerencséről beszélhetünk, hogy a választási mozgalmak nem kezdődnek nagyon korán. Még eddig hire hamva sines a mozgólódásnak.

Képviselőink — úgy látszik — biztosra veszik a kerületeket; legfeljebb csak azt várják, mutatkozik e ellenjelölt a látó határon.

Ezideig egy kerületből sem hallottunk hírt választási mozgalmakról. Az összes hírek csak találgatások, jóslgatások. Jósolni mindig könnyű s Zalavármegyében az eddigi tapasztalatokon okulva, nem nehéz előre megmondani az eredményt. Meglepetések

lehetnek, ami legkönnyebben abból származhatik, hogy sok ellenzéki korifeus nem adja be a derekát az ellenzéki koalíciónak. Az egyesülés dacára megeshetik tehát az, hogy ellenzéki jelöltek állanak egymással szemben.

Egyébként: vederemo. Korai még minden találkozás.

Jegyzetek az évről.

Bőven gondolkodhatunk afelett, hogy az elmúlt év mérlegszámlájára nyereséget, vagy veszteséget írjunk-e fel? Mit nyertünk, mit veszítettünk?

Gazdaságilag rossz esztendő áll a hátunk mögött. Örülünk, hogy elbucszhatunk tőle s reméljük, hogy jobb jön utána.

Amikor azonban a rossz gazdasági évőle emlékezünk, a szomorú emlékek közé betolakodik egy vigasztaló tapasztalat is.

Tele voltunk a múlt év derekán panasszal, nyomasztó balsejtelemekkel. Kiapadtak az ég csatornái, a széles magyar rónán kiszáradt a fű; aszott avar zörgött a forró szélben. Ritka volt a kalász, étlen a legelő marha s attól féltünk, hogy Európa élestarában ezrenként halnak éhen az emberek és rakásra döglenek a barmok. Vészkiáltásokkal volt tele minden ujság. Az emberekért még nem rettegtek annyira, mint a lábas jószágért. Mert az ember, ha megszorul, megeshi a rothadt burgonyát, meg a fűrészpont is; a négy lábú állat azonban válogatósabb. És jöttek rémhírek a takarmányhiányról, amelytől agrár államban nagyon meg lehet ijedni. Nem csak a gazdák, hanem minden rendű és rangú ember megijedt, a falusi szatócstól kezdve a nagy gyárosokig; a kiskoreszmárostól a méltóságos urakig. Hamarosan felemelték mindennek az árát; nagy hirtelen néhány kartellt is kötöttek; a tisztviselők fizetését megrendezték s az adóra részletfizetési kedvezményeket adtak. (Másképp ugy sem lehetett volna behajtani.) És mindezt a takarmányhiánnyal indokolták.

Hála Isten, az inségtől való félelem nem vált valóra. Sehonnét sem érkeznek aggasztó hírek. Szegények maradtunk; talán valamivel szegényebbek is lettünk, de éhen még nem halt meg senki Magyarországon. Sőt a barmok is egészén jól túrik a takarmányhiányt s a külföldi kereskedők csak olyan szívesen veszik a magyar ökröt, mint előbb.

Pedig régen nem volt olyan rossz esztendőnk, mint amelyetől tegnap bucsúztunk el — víg muzsikaszóval. Amiből az a tanulság, hogy áldott földön élünk, amely eltartja azt, aki dolgozni akar s távoli arany hegyek esillogásánál sokkal többet ér a magyar ember biztos kenyere, amelyhez még egy ital magyar bor is jut, különösen ha úgy teremnek a tőkék, mint tavaly.

Bor termelt elég is, jó is; az olasz bornak is utját állták, még sines kelete a zalai bornak. Mi az oka, sokan keresik. Szegény a nép, magas a fogyasztási adó, nincs kivétel. Elég annyi, hogy a pincék tele vannak borral s az árak hanyatlóban vannak.

A magyar ipar fellendülését is hiába vártuk. Az iparfejlesztési akció zátonyra jutott az egész vonalon. Több gyár tönkrement; redukálta az üzemet, de nagyon kevés keletkezett. Zalavármegyében egyetlen egy olyan vállalatról tudunk, amely tavaly emelkedett s életrelvőségének jelét adta. Ez az alsólendvai esernyőgyár. Furesza azonban, hogy kereskedőink még mindig Bécsből hozzadják a paraplét, pedig a szomszédban is megkaphatnák.

A sok jajgatás közt lehangosabb volt a kereskedők. A forgalom, a fogyasztás minden cikkben visszaesett, ami természetes következménye a rossz esztendőnek. A stagnáció régen tart, most pedig már elérkeztünk a hanyatláshoz. Bónulás, élettelenység, legfeljebb esendes vegetálás mindenütt. A nép, a gazda küzködik, az ipar nyög, a kereskedelem jajgat, a magas politika urai azonban óriási lármával gyártják a gravámeneket.

Igen a politika! A népboldogító politika töltötte be Magyarországon az elmúlt évben az egész közéletet. Hogyan elmúlt a sok panasz a politika lármája mellett, mikor elkezdődött a hare a nép javáért. Hallgass nép, mikor mi beszélünk! Rejtsétek el sebeiteket, hallgassatok el panaszaitokat, mert a haza vérzik s a nemzet panaszkodik. Mert mi az éhség künja ahoz képest, mikor nem szabad annyit beszélni, amennyit az ember akar; mi a gazdagság, jólét, egy nemzet hatalma és dicsősége a korlátlan szólás szabadsághoz képest? És a magas politika dühöngött, rombolt, tört, zuzott — nem csak butorokat, hanem erkölcsi javakat is.

Ez töltötte be a múlt év nagy részét s ez lesz a jövő zenéje is. Mert a népek kell itélnie a küzdők igazai felett; a nép pedig nem tudja, melyiknek van igazsága. A maga naiv hitével úgy véli, hogy amelyik pap hangosabban prédikál, az jobban tudja az Isten igéjét, mint a kinek gyenge a szava. De mégis neki kell eldöntenie: hol az igazság.

Annyi szenvedélyt, annyi vádat és piszkolódást a politikai élet még talán soha sem kavart fel Magyarországon, mint az elmúlt esztendőben. Mintha az a sok iszap, amely századokon keresztül a fenékre rakódott, mind a felszínre törne. Mit is akarnaak voltaképpen az urak? Egymást befektetni, lepiszkítani a nép előtt? A vval kár vesződniök, megteszik azt helyettük mások: az eljövendő századok nagy evolúciójának azok a korai előfutárai, akik sejtenek valamit a jövő igazságaiból, amelyeket zavaros ideákkal telt agyukban a társadalmat felforgató tanokká gyúrnak át.

A nép már ismeri ezeket a tanokat s mohón

szívja magába. Az elmúlt évben nálunk nem vettettek magas hullámokat a szociális mozgalmak, de annál biztosabban terjesztik tanait. A városi munkáselem mindenütt telítve van szocializmussal, amelyből csak azt az egy tételt akarják megérteni, hogy: le a vagyonos osztály!

A sztrájkok hosszú sora jelzi azt az utat, amelyen a szocialisztikus eszmék megvalósulásuk felé haladnak. Zúg már körülöttünk mindenütt a zaj, amelyet a gazdaságilag elnyomott osztályok csapnak. Sokáig olyan volt ez az ország, mint egy sziget a tengeren, amelyen csak a hullámok morajlása hallik, a vihar nem éri. A nyugat romboló eszméi nem találtak talajt. Ma már azonban nem vagyunk mentesek mi sem. Látszólag esendes a nép s ha csak a nagy városok sztrájk tanyáin és szocialista gyűlésein szónokolnak is az apostolok, alattomban terjed mindenütt az »elv«. A kisvárosok szakegyleteiben már nagyon otthon vannak a szocialisztikus törekvések erőszakosabb árnyalatai is.

Magyarország arra a szomorú hírnévre vergődött, hogy a világnak példátlan sztrájkot mutathatott. Megállt a vasút. Az állam alkalmazottai megtagadták az engedelmességet azért, hogy nagyobb javadalmat esikarjanak ki, mint amit a kormány ígérhetett. És napokig nem szüggött a vasparipa, megállt egy egész ország forgalma s amíg itthon szitkozódunk, a külföldön kajánul nevettek a keleti államot, ahol az államhatalommal szembeszállnak a saját szolgáló s a hatalom napokig nem képes rendet csinálni.

A mult esztendő eseményei sehogysem voltak alkalmasak arra, hogy Magyarország hitelét megerősítsék. A bizalmatlanság jelei hallhatólag megnyilatkoztak a sajtóban is. Németországban fenn hirdették, hogy Mexikóban és Magyarországon nem tanácsos nagyobb tőkéket beruházni, mert ha ma még tűrhetők is az állapotok, nemsokára felborul ott minden. Nincs ugyan okunk a legrosszabbtól félni, de mindenesetre szomorú, hogy ilyen hangon beszélnek a modern Magyarországról.

Haladásról alig beszélhetünk, legfeljebb veszteségeket írhatunk az elmúlt esztendő számlájára. A politikai láthatár beborult, a kereskedelmi szerződések kötése elé gátak emelkednek, az államháztartás szükségletei emelkednek, a nemzet jövődelme pedig apad. Drágaság minden téren, pénzhiány nélkül. Semmi jó kilátás, csak aggodalom.

De van vigasztaló jelenség is. A magyar kultúra erősödik, tért foglal s bár még beláthatatlanul messze vagyunk az egységes nemzeti állam megvalósulásától, odáig eljutottunk, hogy a magyarság tulsúlya és hegemoniája biztosítva van örökre.

A magyarság hatalma előtt immár kezdenek ledőlteni azok a régi falak is, amelyeket sokáig hiába ostromolt a nemzet. A magyar szó s a

TÁRCA.

Szilveszter éjen.

Kis szobámban üldögélek,
Könyvet forgat két kezem.
— Ember élte mért csak álom?
Elmerengve kérdezem . . .
És szemem a bibliában
Im megakad egy lapon,
S én a könyvet oly mohón, oly
Tudni vágyón olvasom: . . .

. . . Híre sem volt még az Égnek,
Nap sem fénylett, Föld sem állott;
Néma csend volt s vak sötét, mit
Fül se hallott, szem se látott.
Semmi nem volt . . . de egy mégis,
Kinek vége-hossza nincsen:
— Uralva a Semmiséget
Te voltál az örök Isten! . . .

S im a zordon Semmiséget
Hang hasítja csengve-bongva:
„Föld szülessék, Ég teremjen,
Hintse fényét Nap rogyogva!

Földnek völgyét, büszke béréct
Fű, virág és fa takarja,
Földet, léget és a tenyert
Lepje állat minden fajta!“

És a hangra olvad, omlik
Éj sötéte, némasága;
Lesz a föld s a kéklő égen
Szerte száll a nap sugára.
Föld itt horpad, ott kiforrad,
Csacska csermely fut a réten,
Vad üvöltés, lágy madárdal
Száll a röpke szárnyu szélben.

Ujra szól a nagy Teremtő
— Ünnepeles csönd a tájon —:
„Legyen Ember, aki engem
Felismerjen s megimádjon!
Legyen Ember, önképemmel,
Lélekkel és ésszel áldott,
Föld urának vallja őt és
Karját félje minden állat!

Legyen ember! S merre szem lát
Uralkodjék magva-sarja,
Legyen ember, ki a földet
Istenétől bérbe bírja!

— Am hogy tudja, hogy felette
Én vagyok Úr földön, égen
És amit tesz karral, ésszel,
Mint bírja, megitélem.

— Urrá teszem rajt az Időt!
S hogy érezze semmiségét:
Magszámlálom napja számát
És kimérem élte végét!
S hogy ne vélje balga ésszel
Tudományát bölcsességnek:
Földve legyen ő előtte
Vég órája életének!“

Ut az óra, éjfelet ver;
Összetéve két kezem
Térdre hullok és könyörögve
Száll az Égre énekem:
— „És bocsásd meg vétkeinket,
Mit kezünk tett s szólt a szánk,
És vezess a jóra minket
Örök Isten, mi Atyánk!“ . . .

* * *
Ifj. Porkoláb Gyula.

magyar kultúra bevonult a katonai intézetekbe, a kaszárnyákba, amelyeket nem régen még légmentesen szerettek volna elzárni tőlünk, mert minden magyarban rebbillist kerestek s aki magyarul szeretné kommandórozni a bakát, azt legalább is Kossuthbundnak vélték. A mult esztendő hozta meg az ugynevezett katonai vívmányokat. Igaz, hogy minden magyar kaszárnyafelirat legalább egy millióba kerül, de ekkora áldozatok árán sem szabad kiosynelni azt, amit elértünk. Nyitva van a magyar kultúra s a magyar szellem utja a hadseregbe is. Le lehet tépegetni a copfot, csak akarat és hazafias szellem kell hozzá, ha a magyar társadalom meg tudja érteni és fel tudja használni jogait, amihez eddig nem sokat értett.

A magyar társadalom azonban nem akar öntudatra ébredni.

Magyarországon olyan társadalmi élet, mint a demokratikus szellemű országokban van, nincs, még ma nem is lehet. Azok az arisztokratikus hajlandóságok, amelyek a magyar emberrel vele születettek s amelyeket a hozzánk települő idegen is gyorsan felvesz, nem engedik meg a társadalomnak szélesebb alapon való szervezkedését, ahol minél több érintkezési ponton válik érezhetővé az összetartozás, ahol a társadalmi tevékenység érezhetőbb, erősebb s a társadalom gyakran és könnyen megmozdul a nemzeti, kulturális, gazdasági, humanitárius célok szolgálata. Nálunk klikkek vannak, nem társadalmi körök. Az egy osztályhoz való tartozás, közös hatalmi érdekek, szűkkörű előítéletek kötik össze az embereket, nem olyan általános értékű társadalmi képesek, amelyek az emberek társaságának, az élő és szerves társadalomnak erkölcsi tartalmát és létjogot s etikai erőt adnak.

A mi társadalmi életünk tele van nagyképek-köddéssel, pöffeszkedéssel és hazugsággal, előítélettel és rettenetesen sok gyarlósággal. Ezért vagyunk erőtlenekek. Apró kis körök a társadalom vezetőinek fújják fel magukat, de nem egyesítésre törekednek, hanem kizárólagos hatalomra. Nem keresik az egyetemesebb szervezést, sőt inkább féltékenyen őrzik a nevetségesen ostoba kínai falakat, amelyekre évszázadok salakjából lerakódott patina gúnyolja a felvilágosodást, a haladást, a demokráciát.

Az elmúlt esztendőben sem lettek jobbak az emberek. Sőt mintha erősödnének azok az eszmék, amelyeket a mult század viharai ki akartak küszöbölni a világból. Mintha itt-ott egy darab középkor valami zúgban meghuzódott volna, hogy onnét alkalmas időben előre törjön; mintha a multak szele fujna felettünk. A felekezeti szempontok elhatalmasodnak, a rangkóróság foglyul ejti az embereket s az igazi szabadselvűség, a nemes demokrácia tépett zászlói fölött a sötétség madarai vijognának.

Rettenetesen megszorodott Magyarországon az előkelők száma. Nem az arisztokraták, a kiválók lettek sokan, akik kiválóságuk forrását magukban bírják, csak az előkelők sokasodtak, akik cimeiknél fogva emelkedtek a tömeg fölé. És szórták a sok üres titulust a tele zsebek és üres fejek felé; osztogatták a sok cifra játékszert felnőtt gyermekeknek, a történelmi emlékek utóízét hiúsággal teljes férfiaknak. Hadjátának szegények, had gyönyörködjenek a magas kegyben, had gondolkozzanak: mivel szolgáltak rá az előkelőségre. Csak legalább minden előkelőség, aki Magyarországot boldogítja, igazán magyar is volna, magyarul is tudna. De ha a magyar díszruhát felölti is, idegen nevével, idegen szokásaitól meg nem válik. Magyarországon így is jól van.

Sok család késői sarja a mult esztendőből fogja számítani a kamarásságra való igényeit, ha ugyan lesznek akkorra még kamarások.

Szűkebb hazánk, szép Zalavármegye egy évi történetéből nem sok feljegyezni való akad. Rosz termés, jégverés, vízáradás, tűzvész volt elég. Ezekre jobb nem emlékezni. Szegényebbek vagyunk, egyébként nem változtunk. Nagy-szabású alkotások nem fogják emlékeztetni utódainkat az elmúlt esztendőre, amelyet megsiratlanul temetünk el a letűnt évezredek közé. Hozzon a magyarok nagy Istene jobb évet, több boldogságot.

Igy zárjuk az esztendőt, így várjuk a jövőt.

Pusztulunk.

Amióta az utleveleket az alispáni hivatalnál állítják ki, közelebből látjuk, milyen mérvet öltött már nálunk is a kivándorlás.

Avval szoktunk dicsőkedni, hogy hozzánk még nem férkőztek be a kivándorlásra esábitó lélek-kufárok; hogy a mi népünk még nem kívánczik el hazájából s békésen műveli az ősi rögöt. És ime szeptember óta 300 ember kért utlevelet, akik mind külföldön keresnek boldogulást.

Jó lesz evvel a kérdéssel közelebből is foglalkozni s a népet felvilágosítani: mi vár rá az új világban.

Egyre szomorúbb hírek érkeznek vármegyénk vidékeiről. A kisértő, kerítő esáb egy esőppet sem veszített megejtő varázsából. Amerika még egyre hívja, vonzza, esalogatja az idegeneket. És a nehéz küzdelemben elfáradt, elesüggedt nép a boldogabb jövő incselkedő szép reményeivel vitorláz át a nagy Oceánra.

Aztán jön a keserű esalodás mérhetetlenül nagy fájdalma.

Tul a nagy vizekről egyre sűrűbben érkeznek mostanában a panaszos levelek, hogy a magyarságot veri a nyomorúság. Egyedül a new-yorki telepeken közel 75-80.000 honfitársunk él. A fele koplal, a másik fele tengődik, nyomorog. Ezer közül alig akad egy, aki véletlenül jó módba jutott, meggazdagodott.

A dollárok hazája sovány falatokat nyújt a magyarnak. Honfitársaink erős karja nem tud versenyre kelni az amerikaiak szívós, kitartó izmaival. A szabadság, a demokrácia hazájában hiába mutogat fel bárki is kitűnő diplomákat, remek bizonyítványokat. Ezeknek ott nincs értékük. Az ily irás üres malaszt. Tul az Oceánra egy könyörtelenül kegyetlen szociális törvény jelöli meg az élet útját: a haszontalan, az erőtlen vesszen éhen, pusztuljon! Spártai barbárság, ó-kori brutalitás ez. Vad, durva, kegyetlen törvény és mégis szép, ragyogó, mert igazságos.

A nagy mindenség hatalmas erejének, rendíthetetlenül törekvő akaratának megnyilatkozását fejezi ki ez. Az amerikaiak szelleme a liberalizmus felé hajlik, amely eleve kizárja a szocializmust. A XIX. század európai liberalizmusa kizárólag az uralkodó burzsoá érdekeit szolgálta nagy jelszavak alatt, de hamis utakon. A legradikálisab nagy francia forradalom nem birt nálunk „tabula rasa“-t csinálni. Az iszonyatos vérfürdők után az új emberekkel csak a régi intézményeknek formái változtak meg, de nem egyuttal a lényegeik is. A kiben erő és tehetség van, mindig előbbre törekedik. Aki pedig legelől áll, az sohasem ismeri el, hogy ő a legutolsóval egyenlő lenne. A humanizmust a természeti erő abban a formában, ahogy ezt a gyengék szeretnék, sohasem fogja gyakorolni. Vagy nem igaztalan-e a béna, az inaszakadt kivánsága, hogy a fürge, a gyors lábú az ő kedvéért visszamaradjon és vele cammogja végig lassú döcögéssel az élet útjait?

Amerika az individualizmus hazája. Munkát vállalhat ott bárki bármint. Senkisémi kérdi: tanultad-e, értesz-e hozzá? Lehetsz ügyvéd, közjegyző, bíró, orvos, gépész, borbély, lakatos, ami ép lenni akarsz. Senki sem gátol meg ebben. Egyet kívánnak tőled esapán: a munkát, melyet magadra vállaltál, el is végezd. Jól és rendezesen. Ha nem tudod, elesapnak, elkergetnek, elűznek. Még pedig azonnal. Felmondást nem ismernek Amerikában. Van ebben logika. A diploma haszontalan jószág, csak a tudás erő és csak az erő tudás. Ha nem használhatnak, kiadják a bérletet. Mehetsz, a hova neked tetszik. Hogy kint a zúgó zajló életben az éhség, a nyomorúság, a pusztulás lelkesedik reád, ezzel senki sem törődik. Siránkozó panaszodat, kétségbeesésed abajgatását meg nem hallja senki. Legfeljebb lenéznek; mert csak a nyomorult, hitvány ember sír, zajong. Az erős dolgozik. Csak a munka ad kenyeret. Rideg, kegyetlen sorok, de igazságosak. Amerika uralkodó szelleme mindent eltűr, csak a hazugságot nem. Már pedig a legnagyobb hazugság az, ha valaki olyan kötelezettséget vállal magára, amelyekkel sem a tudása, sem ereje, ügyessége megbirkózni nem tud.

Tul az Oceánra mindennek a dollár a mértéke. Annyit kap ki-ki a munkájáért, amennyit az megér. Protekció, stréberkedés ismeretlen fogalmak, de a munkát megbeesülik, megfizetik. Minden falat kenyeret nehéz munkával, izzadással kell kieroészakolnod mások kezei közül.

A szabad verseny hazája Amerika. Nem szaladgál ott senki illuziók, üres fantaziák után, a szerencse szekere sohasem ragadja magával az álmodozó, lomha tétlenséget: pusztulni, veszni hagyja, mert a tétlenség maga az élehetlenség.

Hol annyi millió ember hajszolja a vagyont, rettenetes munka ott a megélhetés. Nálunk az ősi vér, családi összeköttetés, egy jól-rosszul összehozott házasság karjaiba kapja a tunya tétlenséget, a veszedelmes élehetlenséget és biztos megélhetést teremt neki. A vén Európában az ily szerencse elfogadásánál alig terjed tovább az emberek ambíciója. Amerikában acélkar és józan ész a szerencse neve.

Tul a nagy vizen élő honfitársaink az élet eme hatalmas kivánságai között elveszítik összes energiájukat. Az amerikaiak rideg gyakorlati szellemét nem bírja keleti vérük felszívni. A new-yorki magyar-negyed zeg zúgos síkatorai között mindig legnagyobb a nyomor. Nem tudnak versenyre kelni a többiekkel. Egyre azt panaszolják, hogy otthon nem tanították meg őket dolgozni. Álmod, vágyak vitték át őket a nagy vizen. Aranyhegyek lebegtek előttük egyre, a könnyű meggazdagodás reményei. Helyette a való élet nehéz, nagy esatája, gigászi túlekedése várakozott reájuk. Amerika nem a könnyű megélhetés, a tétlenség Eldorádója, de a munka küzdelmes, könyörtelenül követelő, rideg hazája. Ezer magyar közül egynek sikerül vagyont gyűjteni. A többi nyomorog. De azért a nép még egyre szövi itthon az álmokat az Ujvilág mesés gazdagságairól, egy új élet sebb hajnaláról, amelyet majd tul a nagy vizen fog megkezdeni.

Hamburg, Bréma, Fiume kikötőiből a nagy gözösök egyre viszik a magyarokat Amerikába. Délbábos jövedő hitegeti, esábitja valamennyit, hogy aztán a megejtő, idétlen álmokat könyörtelenül összezuhassa, darabokra tépdesse tulnan a való élet kemény levegője. Itthon fél-annyi munkával irigyelt, boldog ember lehetne, ott folytonos küzdelem csak épen, hogy az életet tengeti.

Tanítók, jegyzők, papok erről beszéljenek a népnek. Hirdessék a nyomorúságot, amely az Ujvilágban pusztítja fajunkat. Közigazgatási aktákkal a kivándorlást sohasem gátolhatjuk meg, amíg népünk meg nem tudja, mi várakozik reájuk tulnan.

Bennünket magyarokat vérbeli közösség nem esatol egyetlen európai népesaláddhoz sem. Faji különállásunkban individuális evolúciónk igazi gyökerét sohasem tudjuk a közös fejlődési irányok talajába elplántálni. Ezer esztendő eseményei igazolják, hogy: »a nagy világon e kívül nincsen számunkra hely.« A nagy vizen át panaszos sóhajokat hajszolnak mifelénk a hullámok. A nyomor gyötrelmes érzései mögött egy más fájó érzés is fészkel: a honvágy keserűsége. A nemzet testének elszakadt részei tul az oceánra, ha mindjárt vérmes reményeik valóra válnak is, még akkor is bolygó idegenek maradnak ott, abban az óriási emberrengetegben. Egy hiába keresnének: a hazát. Azt ott soha meg nem találják . . .

Didergő felek.

A megyei lapok hasábjain minden évben megújul a panasz, hogy a hatóságoknál, a járás- és szolgabírókhoz a felek részére nincsenek fűtött várótermek.

A felek nagy számát délelőtt 9 órára idézik meg. A fél a dermesztő téli időben már éjjel után fölkerkedik, hogy a több órára fekvő városba kilenc órára megérkezzenek, mert ha csak öt perccel késik is, a bíróság »elmakacsolja«.

Elképzelhetjük, hogy sokszor 10-20 fok hidegben, vékony gúnyában kocsin ülő, avagy gyalogoló ember milyen elgímberedett tagokkal érkezik meg. A metsző fagy, a hóföregtetet hajtó kegyetlen szél át meg átjárja testét, úgy hogy szinte tehetetlenül ér az öt megidéző hatóság folyosójára.

A legtöbb zalamegyei hatóság folyosóját nem fűtik. A kegyetlen téli ut befejezése után a szegény feleknek összefázottan kell a hideg, kietlen folyosóban tiporeolni órákosszáig, míg a tárgyaló bíró beszélgetheti őket. Ha télen megnézzük a megyei hatóságok folyosóit, valóságos szibériai kép tárul elénk. Szegény, sokszor lerongyolódott parasztek, öreg anyókák, pályásbabákat tartó asszonyok, serdülőbb gyermekek dideregnek a folyosón és fájdalmasan panaszkod-

nak a türethetetlen hideg ellen, mert a m. kir. spórolási erély és tapintat úgy látszik sajnálja a fát a paraszt bőrétől.

Az a szegény nép pedig jegyzőkönyvi, mellékleti, meg tudja a jó ég, mi mindenféle bélyegilleték és költség címén fizet annyit a magas kinostárnak, hogy ez a sokszor nagyon haszontalan ügyekben becsitált feleket legalább olyan légmérsékletű helyiségben fogadja, amilyent a járásbíró és főszolgabíró urak kutyái is megkivánnak.

Ugy-e azt hiszed most már kedves olvasóm, hogy a hatóságok csakugyan nem gondoskodnak arról, hogy a felek egészségét a hivatalos helyiségben megvédjék? Akkor esáldoi! Oh a mindenekről gondoskodó legfelsőbb hatalom, az állam gondoskodik bizony a megidézett felek testi jóvoltáról.

Köpcősaszéket állít a fütetlen folyosókra!

Hát nem méltányolod-e ezt a modern hygieniát? A megidézett fél náthát kaphat, esetleg lefagyhat a füle, mindenesetre kap egy kis hűtést, a nyomában pedig jókora tüdőbajt. Ez mind semmi. A fő az, hogy a paraszt vízbe és bádagesésébe köpjön. Ha ezt nem teszi, akkor kihágást követ el, de ha az állam spórolása, vagy körül nem tekintése miatt az államszolgák dermesztő folyosón és kegyetlen udvaron 3—4 óráig való várakozás közben agyonhül, ez az állam részéről nem kihágás. Hogy micsoda: azt találják ki azok, akiket az Isten megáldott azzal a m. kir. ésszel.

A kir. törvényszéki elnök urak, az alispán ur és ha szükséges: az igazságügy- és belügyminiszter urak figyelmét felhívjuk a zalamegyei hatóságok fütetlen folyosóira, ezekre a megyénkbeli kintzókamrákra. A közönség nevében kívánjuk a haladéktalan intézkedést avégett, hogy a megidézett felek egészségéről 10—20 fokos hidegben ne pusztán köpcősaszékekkel, hanem barátságos, meleg helyiségekkel gondoskodjanak.

Ezt a kis figyelmet elvárhatja a jogkereső közönség azért a temérdek bélyegért, amellyel az állam elég alaposan és gyakran megadóztatja.

Egy orvos.

Szegény gyermekek karácsonya.

A zalaegerszegi karácsonyfa egyesület szokásos ruhakiosztási ünnepélyét december hó 24-én délután 5 órakor tartotta az ovoda helyiségeiben.

Dr. Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő helyett, aki nem volt e napon városunkban, Kászonyi Mihály állami polgári leányiskolai igazgató nyitotta meg az ünnepélyt szép beszéd kíséretében. Azután következett a ruhakiosztás, melyben 74 gyermek részesült, továbbá almát, kalácsot, diót és süteményt is kaptak. Nem felesleges újból rámutatni arra, hogy milyen nemes célt szolgál a karácsonyfa egyesület, mert 74 gyermeket megmenteni a hidegtől, nem kis feladat. És ebben része van Zalaegerszeg nemeszívű közönségének, amely adományaival lehetővé tette a szegény gyermekek felruházását. Minden jótévőnek hálás köszönetet mondunk, de különösen a karácsonyfa egyesület buzdó választmányának, amelynek tagjai időt és fáradságot nem kímélve, buzgólkodtak az ügy érdekében.

Adományokat küldtek a következők: Csertán Károlyné almát és diót, Krosetz Istvánné kalácsot és almát, Varga Vilmosné kalácsot, Weiser és Pollák cég 4 pár harisnyát, Thassy Kristófné almát és fűgét, öz. Fitos Károlyné diót és almát, dr. Szigethy Eleménné süteményt, Bödy Józsefné kalácsot, almát és diót, Lakatos Istvánné kalácsot, Talabér Lászlóné almát, diót és 1 pulykát, Rutich Sándorné 1 öltöny fu-ruhát és almát, Stefanecz József kalácsot, almát és diót, Ruzsieska Károlyné kalácsot, Kakas Agostonné kalácsot, Skublies Imréné almát és aszalt-gyümölcsöt, Láng Lajosné süteményt, Kummer Gyula süteményt, öz. Gerencsér Györgyné kalácsot, Hajmásy Imréné kalácsot, Boros Imréné almát, Fangler Mihályné kalácsot, Tahy Rozália kalácsot, almát és aszalt-gyümölcsöt, Horváth Béláné almát és diót, Kovács Lászlóné kalácsot és almát, Árvay Lajosné süteményt és almát, Csoknyay Laura kalácsot, Goldfinger Jánosné kalácsot, öz. Rózsás Lajosné kalácsot és almát, Nagy Sándorné süteményt és almát, Lázár Antal kalácsot és kiflit.

A szegény gyermekek ruhájának varratási költségeihez hozzájárultak a következők: Rutich Józsefné 10 öltöny, Csertán Károlyné 3 öltöny, Sztaniszlavszky Adolfné, dr. Szigethy Eleménné, Thassy Lajosné, Rohonczy Istvánné, Voigt Edéné 2—2 öltönyt, Sperlágh Gézánné, öz. Isoó Jánosné,

Lányi Kálmánné, Trsztyánszky Ödönné, Gyuk Ilka, dr. Kele Antalné, Mihálovich Károlyné, öz. Gerencsér Györgyné, Udvardy Vincéné, öz. Hrabovszky Flórisné, Hajik Istvánné, dr. Thassy Gáborné, Polgár Jánosné, Szidnay Fáni, Botka Jánosné, öz. Csesznák Sándorné, Gyenge Sándorné, Árvay Lajosné, Schmidt Józsefné, dr. Isoó Jánosné, Bertalan Pálné, Puskás Kálmánné, Hangay Gézánné, Kummer Gyuláné, Hubinszky Adolfné, Kiss Lajosné, Bogyay Eleménné, dr. Csák Károlyné, Dervarics Lajosné, Páukovich Györgyné, Ján Ferencné, dr. Hány Istvánné, öz. Kántor Pálné, Thassy Kristófné, Udvardy Ignácné, dr. Fritz Józsefné, Szalay Lászlóné, Csesznák Ödönné, Marton Lászlóné, Hajmásy Imréné, Czukelter Lajosné, Bogyay Györgyné, Medgyesi Lajosné, Szirmay Béláné, Goldfinger Jánosné, Várhidy Lajosné, Goldfinger Dezsóné, dr. Keresztury Józsefné, Schmilliár Endréné, Pers Kristina, Mattuschech Richárdné, Hajmásy Gyuláné, Bödy Zoltánné, Sipos Józsefné, Láng Lajosné, Riedlmayer Jánosné, Tivolt Jánosné, ifj. Sanits Sándorné, Tuczay Jánosné, dr. Klein Lajosné, Buesy Istvánné, Hann Jánosné, Boér Sándorné, dr. Árvay Lászlóné, Kern Antalné, dr. Urbanek Károlyné, Vidóczy Pálné, Krosetz Gyuláné, Z. Horváth Lajosné, Legény Károlyné, Kádár Ignácné 1—1 öltöny.

Pénzbeli adományokkal hozzájárultak a következők: dr. Mangin Károlyné (Budapest) 12 K, Könygmayer János 10 K, öz. Botfy Lajosné 2 K, Krosetz Istvánné 2 K, Varga Vilmosné 2 K, Thassy Lajosné 4 K, öz. Erdős Gézánné 3 K, Páukovich Györgyné 2 K, Travnik Lajosné 2 K, öz. Handler Istvánné (Szentgotthárd) 10 K, Preszler Gyuláné 2 K, Hantay Károly 6 K, Ján Ferencné 4 K, Németh Béla (Szombathely) 5 K, Skublies Jenőné 5 K, Kászonyi Mihály 5 K, Botka Jánosné 4 K, Schmidt Józsefné 2 K, Udvardy Vince 3 K, Rotter Jánosné 4 K, öz. Kántor Pálné 4 K, Dervarics Lajosné 4 K, Tahy Rozália 2 K, N. N. (Sójtör) 2 K, Fangler Mihályné 1 K, Rózsás Lajosné 1 K; összesen 101 korona.

Felhívás előfizetésre.

1905 év január hó 1-én lapunk huszonnegyedik évfolyamába lépett.

A híven teljesített köteletség tiszta öntudatával tekinthetünk vissza az elmúlt évekre.

Lapunk iránya és törekvése mindig megmaradt olyannak, amilyenek ígértük, komoly, tárgyilagos, tisztos ujságnak, amely erejét a közjóknak s a közérdeknek szentelte.

A közérdek szerény szolgálói voltunk, azok maradunk a jövőben is. Fegyverünk: az igazságnak szeretete és az a lelkesedés, amelyet munkánkba öntünk.

Közleményeinkben zsurnalisztikai színvonalra, alaposra és pártatlanságra törekszünk. Nem tévesztjük szem elől a jó ízlés követelményeit; nem keressük a személyeskedést, a szenzációt. A mi törekvésünk az, hogy helyi érdekeinket szolgáljuk minden téren.

A politikai téren és minden irányban a szabadelvűséget hirdetjük, tiszteletben tartva mások meggyőződését. Erős hitünk az, hogy hazánk jólétét, nagyságát, nemzeti egységét csak a szabadelvű intézmények, a folytonos nemzeti, gazdasági és kulturális fejlődés ezen hatalmas eszközei biztosíthatják.

Első sorban azonban vármegyei érdekeinket szolgáló organum akarunk maradni, amelynek egyik lényeges célja a közönség informálása minden vármegyei érdekű dolgról. Ezért közlünk minden jelentősebb mozzanatot, amely a vármegyei és községi közigazgatás terén felmerül; a törvényhatósági közgyűlések, bizottságok határozatait.

Cikkeink a politikai, vármegyei, városi és társadalmi élet kérdéseivel és eseményeivel foglalkoznak. Írásainkból igyek-

szünk kiküszöbölni az egyoldalú párt szempontokat és felekezeti kérdéseket.

Hirrovatunkban a hét eseményeit adjuk az olvasónak.

Szépirodalmi közleményeinket irodalmi színvonalon álló dolgozatokból válogatjuk.

Különösen figyelemmel kísérjük vármegyénk gazdasági életét s minden jelentősebb közgazdasági eseményt feljegyzünk.

Kérdés nélkül hivatkozhatunk szerény lapunk sikereire, amelyet vármegyénk művelt közönségének köszönhetünk, amely lapunkat kezdettől fogva figyelemre méltatta, rokonszenvével kitüntette s istápolta.

Azon leszünk, hogy ezt a jövőben is kiérdemeljük.

A »Zalamegye« legalább 10 oldal terjedelemben hetenként egyszer jelenik meg.

Előfizetési díj: egész évre 10 K, fél-évre 5 K, negyed évre 2 K 50 f.

Lapunkat továbbra is a közönség jóindulatába ajánljuk.

Hazafias tisztelettel

a »ZALAMEGYE«

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hirek.

Olvasóinknak és munkatársainknak boldog újévet kívánunk.

Képviselőtestületi ülés. A városi képviselőtestület Csertán Károly alispán elnöklésével december 29-én tisztújító gyűlést tartott, amelyen a városnál rendszeresített közgyűlési állásra közfelkiáltással Horváth Miklóst választották meg, aki a közgyűlés színe előtt a tiszti esküt le is tette. Folytatólag Várhidy Lajos polgármester elnöklésével tartott rendkívüli közgyűlésen tel-olvasták a városi tiszti ügyészek jelentését az aggápolda épület építési költségeinek leszámolása és ezen alapnak mikénti rendezése tárgyában. A közgyűlés a jelentésben foglalt javaslathoz képest Österreicher Samu építésznek értékpapírban letett óvadékát tőzsdei árfolyam mellett eladhatja s azt a városnak 6.762 K 56 f-ben megállapított követelésének részbeni fedezésére fordítja, a még fennmaradó hiány fedezésére nevezett építész felhívja s amennyiben záros határidő alatt köteletségének eleget nem tenne, a városi tiszti ügyész által beperelteti; egyben a közgyűlés felhívja a városi tanácsot, hogy a jogügyi bizottság nézetének meghallgatása mellett terjesszen a közgyűlés elé javaslatot az alapítvány jogi természetének végleges megállapítása végett. — Medgyessy László városi őrneknek megokolt kérelmére a közgyűlés 200 korona segélyt szavazott meg. — A vásártér kisajátítása ügyében megtartott bírósági becslésre vonatkozólag beterveztett részletes ügyészi véleményt a közgyűlés tudomásul vette; a jelentés szerint a vásártéri ingatlanok a kisajátítási költségekkel, valamint a létesítendő vásártér berendezési költségeivel együtt mintegy 50.000 koronába kerülnek. — Kummer Gyula és társainak a nyári kiülők helyek bérét megállapító tavaszi határozatok ellen beadott felebbezését a közgyűlés elutasította, illetve a tanácsi határozatot jóváhagyta. — Borbély Györgynek, a »Magyar Paizs« kiadó-jának, kérelmére a közgyűlés a városi hivatalos hirdetések közzétételéért az 1905. évre 50 korona általános összeget szavazott meg. — Végül az árvaszék és pénzkezelés megvizsgálása alkalmával tapasztaltokról felvett jegyzőkönyv előterjesztetvén, a közgyűlés azt tudomásul vette.

Kir. táblai bíró kinevezése. Ó felsége a király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Kiss István nagykanizsai kir. törvényszéki bírót királyi táblai bírónak nevezte ki a pécsi kir. táblához.

Katonai kinevezés. Ó felsége a király dr. Udvardy Jenőt, Udvardy Vince zalaegerszegi főgimnáziumi tanár fiát, tartalékos honvéd hadnaggyá nevezte ki. Dr. Udvardy Jenő a székesfehérvári kerületben ezuttal egyedül neveztetett ki hadnaggyak, mert szolgálatai éve alatt társai között mindig első volt s a tiszti vizsgát is kitűnő eredménnyel tette le.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Roth Endre zalaegerszegi adóhivatali ellenőrt a mezőkövesdi m. kir. adóhivatalhoz adóhivatali pénztárnokká nevezte ki.

Athelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Nagy János mőcsi kir. járásbírói aljegyzőt a zalaegerszegi kir. törvényszékhez helyezte át.

Tanítónő választás. A felsőmihályfalvai államilag segélyezett községi elemi iskolához a községi iskolaszék Alszegehy Paula okleveles tanítónőt választotta meg.

Közigazgatási gyakornok. Hertelendy Ferenc Zalavármegye főispánja dr. Huszár Pál eszaktornyai lakos ügyvédjelöltet közigazgatási gyakornokká a eszaktornyai szolgabíróhoz kinevezte.

Tanítói kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Macsuga János okleveles tanítót a szobocizai állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

A villamvilágítás ügyében kiküldött bizottság Legáth Kálmán bizottsági elnök elnöklésével december 29-én ülést tartott, amelyen részt vett Ripka Ferenc is, a Ganz-gyár jogi tanácsosa, aki előadta, hogy a társaság részéről új költségvetést adnak be, mely a régítől eltérő leendő, amennyiben újabb az az elv lépett érvényre, hogy kis haszon mellett nagyobb forgalom létesítendő olesó egységárak mellett, az óradíjnak, valamint a háztól a fővezetőig a bekapcsolási díjnak eltörlésével, a berendezési költségeknek csökkentésével, amely költségeket a felek részletben fizethetnének le. Ezen elvek mellett létesítették a villamvilágítást legújabbban Pápán, Békéscsabán, Mohácsos stb. Közölte továbbá, hogy az üzemre nézve ez ideig háromféle szerződés létezik; így Békéscsabán az üzem két évre a Ganz-gyár vezeti, a tiszta haszonból 50%-ot kap, a központi felügyelet címén pedig 3.600 koronát; Mohácsos kikötötte, hogy a gyár adja az egész személyzetet s azok viszik az üzemet, a harmadik módzat szerint a város építi a telepet s a gyár bérbe veszi 20 évre úgy, hogy a város 10 évre már felmondhat, de a gyár csak 20 év múlva mondhat fel és a gyár bérleti díj címén fizeti a befektetett tőke évi törlesztő részletét, míg a város a közvilágítás címén fizet a gyárnak évi pauszál összeget; haszon-részesedés címén fizeti a gyár a városnak az 5-ik évtől 10 évig a tiszta haszon 30%-át, azon túl pedig 50%-át. A bizottság meghívta a gyár képviselőjét, hogy mindegyik irányban készítsenek költségvetést s mindegyik irányra nézve már létező, miniszteri jóváhagyást nyert költségvetést is csatoljanak be azon városok részéről, ahol árlejtés útján nyerték el a vállalatot. Együttal elhatározta a bizottság, hogy a kereskedelemügyi minisztertől egy szakközeg kirendelését kéri, aki a beadandó költségvetéseket és tervezeteket felülvizsgálja s ennek megtörténte után a helyszínén megjelenve, észrevételeit a bizottság előtt elmondja s a gyár ennek megfelelőleg a szükségessé váló javításokat a tervezeten és költségvetésen megtehesse s csak azután kerülnek a költségvetések a képviselőtestület elé.

Karácsonyi ünnepélyek. Türről írják a következőket: Illés Rafael plebános úr indítványozására mozgalom indult meg egy nagyobb szabású karácsonyi ünnepély rendezésére. Ő maga díszes és fényes karácsonyfát állított a község gyermekeinek; azonkívül a szegényebb sorsuak számára nagy mennyiségű gyümölcsöt, kalácsot s más csemegét adományozott. Nemes példáján buzdulva Zathureczky Márton zsigmondházi birtokos néhány kosár almát, diót küldött a szegény gyermekek számára, azonkívül süteményt, gyümölcsöt, ruhát a szindarabban szereplő kicsik számára. Nagyobb mennyiségben hozzájárult még az adományozókhoz a község lakóin kívül Szabó Károly urad. kasznár, Zdravy Árpád földbirtokos és Schlesinger Zsigmondné urnő, kiknek nemes jószívűségéért a község külön is köszönettel adózik.

Girgás Dezső tanító az iskola tantermében meglepő ügyességgel, jól felszerelt tágas színpadot állított fel, amelyen a szindarab 40 szereplője kényelmesen mozoghatott. De nemesak a színpad felállítására, hanem a szindarab rendezése is méltán dicséretet érdemel; mert úgy a szerepek kiosztása, valamint annak a gyermekeknek szokatlan könnyed alakítása általános csodálatot keltett. Nagyban emelte a hatást a görögützel színesített élőképek költői elhelyezése s az ókori alkalmi jelmezek lenge és találó előállításai, melyeket Girgás Dezsőné és Bózsing Franciska

tanítónők szakavatott finom izléssel és csinnal sajátkezűleg készítettek. A kétszólamú énekkar mesteri vezetésével pedig ugyancsak Girgás Dezső tanító szerzett élvezetet a haligató közönségnek, mely a tágas nagy tantermet zsufolásig megtöltötte.

Karácsony előestéjén volt a tulajdonképeni ünnepély a gyermekek részére — egybekötve az ajándékok kiosztásával — belépő-díj nélkül; karácsony első és másodnapján pedig a felnőttek számára csekély 20 fillér belépti díjjal.

Ez alig számbavehető néhány fillér befizetés mellett a jövedelem meghaladta a 133 koronát, amely bevétel iskolai célra lesz fordítva.

Felülfizettek: dr. Kuncz Adolf 10 K, dr. Kalesies Iván 4 K, Zathureczky Márton 3.60 K, Illés Rafael 3 K, Stronszki Ágoston, Szabó Károly, Malatinszky Lajos, Hayden Sándor, Zdarvi Árpád, Mall Vilmos, Horváth József 2—2 K; Kardos Lázár 1.80 K, Prácsér János, Keresztes Mihály, Presing Kálmán, ifj. Kiss József 1.60—1.60 K; dr. Erdős Adolf 1.20 K, Czieser Anicet, Draveczky Árpád, Konkolyi Kornelia, Heffer Ferenc 1—1 K; Schlesinger Zsigmondné, Bognár János, Piriti Antal 60—60 f; Tanper Imre 30 f, Torma Kálmán, Takács Ferenc, Tarsoly Árpád, Szabó Mátyás, Varga Kálmán, Dancs Géza, Nagy (pintérné), Ervei Ferencné, Figura Sándor, Bognár József, Szabó Istvánné 20—20 f; Lettner József, Szalay János, Torma Kálmáné, Takács Ferencné, Handler József, Kozári Mariska 10—10 fillért.

Türrje község nem lehet eléggé hálás mindenben javukat célzó, velük érző, jótékony lelkipásztoruk, főt. Illés Rafael prem. kan. kormányzóknak, valamint a fáradhatatlanul tevékeny rendezőknek, továbbá a nemes adakozóknak, akik lakóit ily szép és örömteljes ünnepélyben részesítették.

Mínthogy sokan vannak még, kik a három előadás dacára is a zsufolt teremből kimaradtak, a pásztorjátékot közkívánatra újév napján ismét bemutatják.

Közgyűlés. A zalaegerszegi Kaszinó megtartotta évi közgyűlését, megalakította a tisztikart és választmányt. A kaszinó tisztikarában anyiban történt változás, hogy dr. Szigethy Elemér eddigi ügyész választmányi taggá választott, ügyész lett dr. Keresztury József; dr. Ábrahám Ernő egyik jegyző e tisztet tovább viselni nem akarván, helyére Hann János választott meg. A választmányban Háczky Kálmán elhalálása folytán megüresedett helyre Rohonczy István kir. törvényszéki bírót választották. A közgyűlésen újra szóba került az építkezés kérdése s bizottságot küldtek ki avégett, hogy a kaszinó részére megfelelő épület emelése érdekében tegye meg a lépéseket.

Tapolca község képviselőtestületének közgyűlésén Horváth Jenő főjegyző előadta, hogy az építkezéssel alkotott megyei szabályrendelet életbe lépett és így az építészeti és szépítészeti bizottságnak működése megszűnt; indítványára ezen bizottságnak hosszú működéséért jegyzőkönyvileg szavaztak köszönetet. — Az ipariskolai iskoláknak működése megszűnővén, tagokká választottak: Ley József, dr. Varjas Gábor, Lusztig József, Felisch Antal, ifj. Leszner József és Németh Jenő. — A számvizsgáló bizottság tagjai lettek: dr. Fischer Gyula, Vastagh János, Marton Gyula, dr. Szűcs Arnold. — A káptalan-tóti jőzsefnapi vásár megvétele tárgyában kiküldendő bizottság tagjaiul a községi bíró, főjegyző, pénztáros és ifj. Leszner József választották meg; a vételért 2500—2600 K-ig engedélyezte a közgyűlés. — Marton Gyula indítványozta, hogy az építő bizottság megszűntével minden egyes nagyobb építkezés alkalmával a község költségén szakértő közbejöttével legyen az építkezési engedély megadható. A közgyűlés az indítványt elfogadta.

Műkedvelői színi előadás. Látogatott műkedvelői színi előadást tartott karácsony másodnapján a helybeli iparos ifjuság önképző egylete a Korona vendéglő nagytermében.

Színre került Bodnár Gáspár 4 felvonásos színműve: „Vissza a műhelybe!”

A darab tárgya élénk színekben festi a legnagyobb társadalmi betegséget: a nagyvágyat.

A szindarab meséje egy jómódu iparos családban játszódik le. A férj (Ömbölyi) egy hivatással teljesen megelégedett szíjgyártó mester; a felesége, előkelő származását fitogtatva, sehogyan tud abba belenyugodni, hogy férje egyszerű

mesterember s munkaszerető férjét rábírra, hogy szépen jövedelmező műhelyét díjnoki állással cserélje fel. A férj kapitulál és hivatalnok lesz. — Az asszony költekezése és nagyzási hóbortja a munkás kéz szerezte vagyont csakhamar felémeszti és a család az anyagi tönkretetés szélén áll.

Ekkor a vagyoniilag teljesen tönkretutott férjnek egyetlen leányán (Ilonka) és a jó Danyi bácsin kívül nem marad már senkije, — mert felesége is előkelő rokonaihoz költözik — és a becsületes szíjgyártó lelkileg megerősödve, a még megmentett becsülettel ismét műhelyt nyit és időközben az asszony is hazajön, a jólét a családba ismét visszatér, egyetlen leányukat Endre volt legényükhöz feleségül adják.

Az előadás jól sikerült. *Balaton Sándor*, az egyesület társelnöke, ki a darabot betanította és rendezte, rátermetségének ezuttal is tanujelét adta. A szereplők összeválasztása, a darab gördülékeny lefolyása az ő érdeme.

Jól játszottak: *Pausa Mariska* (Ömbölyiné), aki a címért rajongó, nagyvágyó asszonyt hűen alakította; *Szláby Mariska* (Ilonka), fordulatokban gazdag szerepét dicséretesen játszotta meg. *Dvorzsák Endre* (Ömbölyi) a tisztes munkáért, egy hivatásáért lelkesülő szíjgyártó mestert a lehető legjobb alakításban mutatta be. *Stern Pál* (Danyi), a fizetésnélküli másoló irnok változatos és könnyű véru fiesur szerepét kitűnően alakította. *Nagy Antal* Endre iparos-segéd szerepét, *Lendli Gyula* pedig Csepreghy Dániel szerepét játszották meg igen szép igyekezettel. Emelték még az előadás sikerét *Látos Mihály* és *Pausa Kálmán* kisebb szerepeik sikeres megjátszásával.

A szereplőket a közönség úgy jelenésük, mint a felvonások végén többször hívta szűnni nem akaró tapsal és éljenzés közt a lámpák elé.

Előadás után a fiatalság csakhamar tánóra perdült és kitartással járta a reggeli órákig.

A műkedvelői színi előadás bevétele volt 146 K 90 f, kiadás volt 84 K 65 f, tiszta jövedelmén 62 K 25 f volt. — Felülfizettek: Schütz Frigyes 3.60 K, Breisach Sámuel, Bödy József, Weiser és Pollák cég 2—2 K; Dergáts Károly, Papp Alajos 1.20—1.20 K, N. N. 80 f, Pataki Sándor 70 f, Singer Miksa 60 f, Gondi Kálmán, N. N., Vitai Sándor, N. N. 20—20 f; összesen 16 K 50 f. — A szíves felülfizetőknek ezutón is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Póttanképesítő. A eszaktornyai állami tanítóképzőben dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő elnöklésével december hónapban póttanképesítő volt, amelyen a jelentkezők közül kettőt képesítették, míg egyet újból félév múlva leteendő javító-vizsgálatra utasítottak.

Ügyvédi iroda megnyitás. Dr. Jakabffy János ügyvéd irodáját Zalaegerszegen a Kossuth Lajos utca 30-ik szám alatt, Balogh Gyula takarékpénztári főkönyvelő házában, megnyitotta.

Zártkörű Vörös kereszt bal Nagykanizsán. A Magyar Szent Vörös kereszt bal Nagykanizsa városi választmánya 6 es. és kir. fensége Frigyes főherceg ur fővédnöksége, 6 nagyméltósága gróf Csekonics Endre ur v. b. t. t. és méltóságos hertelendi és vidonyalaki Hertelendy Ferenc ur Zalavármegye főispánja védnöksége alatt 1905. évi január hó 7-ik napján a „Nagykanizsai Polgári Egylet” összes helyiségeiben zártkörű Vörös kereszt bált rendez. Belépő díj: személyjegy 4 kor, páholy 20 kor, karzatjegy 4 kor, kezdete 9 órakor. A bál tiszta jövedelmét Nagykanizsa r. t. város szegényei javára fordítják.

Egy főkantör ünneplése. A nagykanizsai izr. hitközség tagjai december hó 23-án kezdődőleg három napon át ünnepelték főkantórukat, Kartschmaroff Leót, abból az alkalomból, hogy december hónap a népszerű főkantör ottani működésének negyvenéves jubileumi hónapja.

A nagykanizsai Polgári Egylet december 26-án Oszterhuber László királyi tablabíró elnöklésével diszközgyűlést tartott annak emlékére, hogy dr. Bentzik Ferenc ügyvéd elnök husz éve áll az egyesület élén. A háromtagu küldöttség kíséretében megjelent elnököt lelkes éljenzéssel fogadták. Dr. Rosenberg Mór ügyvéd, egyleti titkár szép beszédben méltatta a jubilás érdemeit s megvilágította az egyesület haladását az alatt a husz év alatt, a mióta ő az egylet elnöke. A jubilás meghatva mondott köszönetet a szíves megemlékezésért, mire az ünnepestég véget ért.

Adomány a tapolczai községi népkönyvtárnak. A muzeumok és könyvtárak országos tanácsának elnöke, dr. Wlassics Gyula, leiratot intézett a tapolczai községi népkönyvtár kezelőjéhez, melyben tudatta, hogy 30 darab értékes szépirodalmi művel fogja a könyvtárat megajándékozni.

Műkedvelő előadás. A esáktornyai iparosifjak egyesülete a Zrinyi szálló nagytermében 1905. évi január hó 5-én táncal egybekötött műkedvelői színi előadást rendez, amelyen Csepreghy Ferencnek a „Sárga Csikó” című népszínműve kerül színre.

Festékgár Zalában. Ugy értesülünk, hogy Nagykanizsán nagyszabású ultramarin festékgár felállítását kezdeményezték. Az előkészítő tárgyalások folyamatban vannak.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi iparos ifjuság önképző egylete által karácsony másodnapján tartott műkedvelői színi előadásban szerepelt *Pausa Mariska* és *Szláby Mariska* kissasszonyoknak sikeres közreműködésük és odaadó fáradozásukért ezúton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület elnöksége.

Újvívi üdvözlők megváltása címén a helybeli jótékony négyzetnek adakoztak: dr. Grünwald Samu ügyvéd 5 K, dr. Mangin Károlyné (Budapest), Handler Istvánné (Szentgothárd), Hirschler Adel (Domboru) 10—10 koronát, mely kegyes adományokért hálás köszönetét nyilvánítja az elnökség.

A népkönyha részére adakoztak: özv. Kovács Kálmán (Csopak), Königmayer János (Neszelej), Újnépi Elek Lipót (Nagykanizsa), Ebenspaenger Lipót (Nagykanizsa), 10—10 K, özv. Skublies Jenőné (Andráshida), dr. Engel Gyula (Budapest) 5—5 K, Barthelmes Walterné (Döbréte) 8 K, Dr. Rosenberg Lajos (Veszprém) 2 K, özv. Csemniczky 1 K.

Országos vásár. A múlt december hó 28-ára esett aprószenteki országos vásárunk nem sikerült. Sem eladó sem vevő nem volt olyan számban mint más években lenni szokott. Az állatvásárra sokkal kevesebb volt a felhajtás, mint várták. Idegen vevők sem jelentkeztek s így az adás vétel is korlátolt volt. Ez meg a zsibvásáron való forgalom esőkkenését idézte elő. Végeredményében az egész vásár sikertelenségét vagyunk kénytelenek konstatálni.

Lopás. Kovács Péter ujudvari lakos Tuller Boris ujudvari nőnek a zárt ládáját feltörte s onnan egy arany láncot kiloptott. A tolvajt akkor fogták el, mikor a lopott holmit Csáktornyan Weisz Márton ékszerésnél értékesíteni akarta.

Fegyvergyár Szombathelyen. A lütichli fegyvergyár Szombathelyen egy nagyobb telep felállítását tervezi. A „Műszaki Világ” írja, hogy a gyár négy millió tőkével s 1500 munkással fogna az üzem megkezdni. Gyártana katonai fegyvereket, vadászpuskákat, forgópisztolyokat és töltényeket. Miután vadászpuskákkal és forgópisztolyokkal eddig a külföld látta el Magyarországot, az új fegyvergyár ráak nézve nagy hasznót jelentene, mert fegyverekért milliók mennek külföldre.

Ritka alkalom! A Bertány-féle szombathelyi ékszer-üzlet összes raktáron levő arany, ezüst, ékszer, óra és minden ezen szakmába tartozó árutárgyat a felszámoló bizottság becsáron, esetleg azon alóli árban végeladás útján szabad kézből eladja. Az árak egy tömegben, avagy kiválasztandó csoportokban, végül egyes darabként is eladatnak Szombathelyen, Berzsenyi Dániel-utcai üzlethelyiségben.

Egy kalandos ifju. Kalandos természetű ifju ember Zrinyi Béla kanizsai származású fiu, akinek minden vágya az volt, hogy megismerje a nagy világot. Elindult gyalog Kelet felé. Keresztül ment Törökországban, Afganisztánban s eljutott Perzsiáig. Perzsiában Nasztabadig gyalogolt, hetekig a sivatagban kóborolt, innét Bondsabadiig jutott, ahol hajóra ült s Bombayba igyekszik. Érdekes hogy a gyalogjáró magyart a perzsa hatóságok a legnagyobb előzékenységgel fogadták s útjára rendőri fedezetet is adtak. Zrinyi Béla hosszú leveleket ír kalandjairól és utazásairól barátainak s bizonyára érdekes utleirást fog kiadni, ha haza érkezik.

Aprószentek napja. Szerdán, december hó 28-án volt aprószentek napja. Korán reggel járták a várost a „korbácsolók” s a hova bejuthattak, vígan osztogatták fonott korbácsaikkal a friss, ropogós útseket. Utóbb az utczán folytatták a legények ezt a régi szokást; s a hol

egy alak a gyengébb nemből mutatkozott, rögtön ott termett egy-két legény és hajrá! korbácsolták „friss jó egészséget” kívánva hozzá. Ezt a gyönyörű szokást olyan gyöngéden gyakorolták, hogy több leányzó valóságos belebetegedett az ütlegekbe s még többen hetekig viselik a kék zöld foltokat.

A „Vasárnapi Ujság” ünnepi albuma. A „Vasárnapi Ujság” a legrégebb és legnagyobb terjedelmű magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lap, mely most 52-ik évfolyamába lépett, karácsonyi és újvívi számával nagy és díszes ünnepi albumot küld előfizetőinek. E színes aranyomatu borítékkal ellátott albumnak négy színes műmelléklete van, melyek művészi színpompája az eredeti festmények hatását teszi. Négy nagy művészi munkái ezek, u. m. *Benczúr* Gyulának „Gloria in excelsis deo” című, *Szekely* Bertalannak „A Murányi Vénus” című festménye, „Amor és Psyche”, *Lotz* Károly képe, s *Munkácsy* Mihálynak „Befordultam a konyhára” című népeleti genréképe. A nagy terjedelmű album szépirodalmi közleményeiben érdekes és beéres olvasmányok nagy mennyisége van összegyűjtve. *Mikszáth* Kálmán a „Vasárnapi Ujság” hírneves főmunkatársa a „Vasárnapi Ujság” címmel az ő meleg humorával írt meg egy a régi világból való mulatórténetet; ezenkívül még öt eredeti elbeszélés van az albumban *Baksay* Sándortól, *Berczik* Árpádtól, *Pekár* Gyulától, *Gyarmathy* Zsigánétól és *Kisbán* Miklóstól, mindegyik eredeti rajzokkal illusztrálva. Több művészi kép a karácsonyi ünnepi érzést kelti fel a nézőben; a régi Budapest emlékezetét kiváló művészek festményei után készült képek elevenítik fel; a kínai és japán művészetet a helyszínén készült képek mutatják be. A humor is több rajzzal van képviselve az illusztrációk között. Az ünnepi album összesen 64 eredeti képet tartalmaz. Bolti ára az albumnak 3 korona; a „Vasárnapi Ujság” előfizetői — az 1905-ben belépő új előfizetők is — ingyen kapják. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 korona. Az előfizetéseket a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalába, Budapest IV., Egyetem-utca 4 szám alá küldendők.

Uj szépirodalmi hetilap. Élet címmel új szépirodalmi hetilap indult meg. Tulajdonképen régi, de azért mégis új. A Képes Családi Lapokról van szó, amely immár a XXVII. évfolyamába lép és ezt az új évfolyamot olyan gyökeres és bizonyára mindenkinek kedves változással kezdi meg, amely egészen újjá avatja ezt a szépirodalmi folyóiratot. A lap Az Élet címmel folytatja pályafutását; új címmel, új szerkesztőséggel, új elvekkal, új és modern beosztással és kiállítással. Az Élet (Képes Családi Lapok) ezennel szorosabban simul a mindennapi élethez, írásban és képből bemutatja az aktuális dolgokat és így természetesen felöleli a politikát is, amely a legállandóbb aktuális. Az újjáalakított lap szerkesztőségében a legismertebb írókkal, legnevesebb művészekkel, minden számban egész sereg aktuális, művészi képpel szolgál és közül legalább két három novellát, több verset, állandóan két regényt, külön rovatot szentel a hét eseményeinek, egy a fővárosiaknak, mint a vidékieknek, a művészetnek, az irodalomnak, a közgazdaságnak, szól bőven és alaposan a divatról, az egészségápolásról, mindenkinek fölvilágosítást ad minden kérdésre, szóval senkinek veheti kezébe. Az Élet-et annélkül, hogy valami őt érdeklő írasson, elmésen megírt közleményt ne találja benne. Az Élet tehát rászolgál a nagy közönség pártfogására. Az ára olesó: negyedévre 3 korona. A kiadóhivatal Budapest Múzeum körút. 7., földszint, szívesen szolgál mutatószámokkal. Az előfizetők havonként még egy-egy regényt is kapnak ingyen. Őszinén ajánlható ez a szép, magas színvonalon álló szépirodalmi folyóirat minden családnak.

A Magyar Remekírók új sorozata.

Három éve indította meg a Franklin-Társulat a magyar irodalom remekíróinak nagyszabású gyűjteményes kiadását s az idei karácsonyra immár a hatodik ötkötetes sorozata jelent meg a Magyar Remekíróknak: Madách Imre, Arany László, Fazekas Mihály és Gvadányi József munkáival gyarapítván irodalmunk e kincsesházát, Tompa Mihály munkáinak harmadik, s Vörösmarty műveinek befejező kötetével együtt.

Az új sorozatnak talán legérdekesebb kötet az, amely Arany László válogatott munkáit tartalmazza. Kozma Andor rendezte sajtó alá, megfestvén nagyértékű bevezetésében a maga velős tollával Arany László életpályáját, lelki vívódásait, jellemezvén költői és szépirói munkásságát s szeretettel, de igazságosan kijelölve azt a helyet, a mely e kiváló elmét irodalmunkban megilleti. A kiegyezési korszak tehetséges magyarjainak típusát rajzolja meg Kozma Arany Lászlóban, kidomborítván a politikai bizonytalanság békítő hatását a költészetre. A kötet maga Arany László minden értékes munkáját tartalmazza. A költői művek közül az Elfridát, a Délbábok hőst és Hunok harcát; a tanulmányokból hármat: Magyar népmeséinkről, A magyar politikai költészetről, és A magyar emigráció mozgalmairól.

Gvadányi és Fazekas válogatott műveit egy kötet foglalja össze, amelyet Négyesy László rendezett sajtó alá, egyben két hosszabb beéres tanulmányban méltatván irodalmunk e két régi uttörő bajnokának életét és működését. Gvadányinak »Egy falusi notárius budai utazása» című eposzát, Fazekasnak »Ludas Matyi«-ját s 27 kisebb költeményét közli ez a kötet.

Madách Imre munkáit Alexander Bernát rendezte sajtó alá. Az ember tragédiáján kívül Madách költeményeinek legjavát válogatta ki nyolc csoportba osztva: Szerelem, Benső küzdés, Benyomások, Elmélkedések és Epigrammák címmel. A befejező tanulmány a jeles esztétikusnak egyik kis remekműve, mely a költő életéből magyarázza a költő hatalmas alkotásait, s mintegy bevezeti az olvasót Az ember tragédiájának művészi és bölelmi titkaiba.

A Vörösmarty kötet (Vörösmarty munkáinak hatodik kötet) befejezi a gyűjteményben a Zalán futása nagy költőjének összes műveit. A Dramaturgiai Lapokat közli három részben: Elméleti töredékek, Drámabírálatok és Játékszíni Krónika. Nagyon beéres a kötet végén levő Névmutató és tárgyalt darabok betürendes jegyzéke. E hatkötetes Vörösmartyt Gyulay Pál avatott keze rendezte sajtó alá.

A Tompa-kötet Tompa Mihály munkáinak harmadik kötet. Lévy József rendezte sajtó alá s ebben a kötetben Tompa balladait, beszélyeit és regéit foglalta össze.

Az új sorozatban levő areképek (Madách, Arany László, Fazekas és Gvadányi) R. Hirsch Nelli művészi rajzó újat dícsérik.

Az új öt kötet a gyűjtemény eredeti programjához híven az 55 kötetből a magyar irodalom különböző korú kincseit ragadta ki és sorozta egymás mellé a sorozat keretén belül. Az új kötetek beleillenek a maguk helyére és a teljes gyűjteményben, amely időrendbe foglalja majd egybe remekíróinkat. A Fazekas-Gvadányi kötet a VI., a Vörösmarty kötet a XXVII., a Tompa kötet a XXXIX., a Madách kötet a XLIX. és az Arany kötet a LII. kötet lesz a gyűjteményben.

Az új sorozat kiállítása mindenben a régi. Csupa díszes ékesített kötet, a melyeknek szépségével csak szoliditásuk versenyezhet. Az 55 kötetes teljes gyűjtemény ára 220 K, s az egész gyűjtemény pár koronás havi részletfizetésre is megrendelhető.

A Magyar Könyvtár 400 száma.

Most múlt hét esztendeje, hogy a Lampel-Wodianer-féle könyvkiadóhivatal tiz sárga borítéku füzetet küldött szét, melyekkel minden hűhó nélkül egy nagy dologra hivatott új vállalat indult meg: a „Magyar Könyvtár”. Tizenöt krajeárjával árulták e füzetekben a régi magyar írók klasszikus munkáit, melyek elé olyan emberek irtak bevezetést, mint Beöthy Zsolt, Bánóczy József, Négyesy László, új magyar belletristákat, akiknek sorát Rákosi Viktor nyitotta meg, és végre a legjobb külföldi prózaírók és költők fordításait olyan írók tollából, aminő Tóth Béla és Radó Antal. Radó volt megnevezve mint a vállalat szerkesztője is, és az első tiz füzet listája megmutatta, hogy nemcsak nevét adta oda a vállalatnak, hanem elismert tudását és ízlését is, a magyar és idegen irodalmakban való ritka tájékozottságát, nagy munkakedvét és munkarejét, amelyek az első tiz füzet óta esorbítatlanul szolgálták ezt a vállalatot, sikerről-sikerre vezetve azt.

S most, hét esztendő letelte után itt van előttünk a „Magyar Könyvtár” negyedik jubi-

lári füzete, a négyszázadik szám: Alexander Bernát ragyogó essayje Shakspeare-ről, méltó az eddigi jubiláris számokhoz, melyeken Jókai Mór, Rákosi Jenő és Dóczy Lajos nevei fényeskedtek. Végignézve ezen a hatalmas könyvgyűjteményen, örömmel kell eltelni minden magyar embernek, aki szívén hordja nemzeti művelődésünk szent ügyét. Hiszen ki ne tudná, hogy a kultúra terjedésének milyen roppant fontosságú tényezője az, ha jó könyveket olcsó áron lehet a nép közé vinni! Ezek a kis sárga füzetek, melyek fillérékért árulják azt, amit azelőtt koronákért lehetett csak megkapni, beleviszik a magyar könyv szeretetét mindazokba a körökbe is, melyek csak igen szerény összeget költhetnek szellemi szükségleteik kielégítésére. A szegény diák, a szűkösen éldegélő iparos, a kifizetésű apró hivatalnok, aki eddig csak vajmi ritkán tévedett be a könyves boltba: azóta, hogy a Magyar Könyvtár megindult, lassan-lassan egész kis magánkönyvtárt gyűjthettek s alig van magyar család, melybe ezek a füzetek utjokat meg ne találták volna. Hányszor hallatszott azelőtt a panasz, hogy a magyar könyv drága! Száz-ezerrel fogyott nálunk a német Reclam's Universal-Bibliothek, és tudunk elég példát arra is, hogy magyar emberek ennek a vállalatnak német fordításából olvasták Jókait vagy Mikszáthot, mert itt sokkal olcsóbban juthattak hozzá, mint eredetiben. Most pedig megértük, hogy egyes könyveket még a német olvasmány felé hajló közönség is inkább magyarul vesz meg, mert a magyar kiadás az olcsóbb. (A most oly népszerű Cyrano de Bergerac-ot például a Magyar Könyvtár hatvan fillérért árulja, holott a német kiadás ára néhány márká, a franciáé negyedfél frank!) Ha azelőtt a vasuti kocsiiban, vagy az orvosok várótermében olvasmányt szedtek elő az emberek, elüzni unalmukat: tiz közül hat esetben bizonyítva valamely olcsó német vállalat regényei kerültek ki a zsebekből; ma hál' istennek majdnem minden kézben egy-egy Magyar Könyvtár-füzet sárgállik. Már pedig aki így hozzá szokik az olcsó magyar könyvhöz, holnap meg fogja venni, ha módjában lesz, a drágábbat is. Az az író, akit a Magyar Könyvtár népszerűsített, számíthat rá, hogy egyebütt megjelenő munkái is kaposabbak lesznek s így ez a vállalat nemcsak kulturánk szempontjából lett áldásossá, hanem a magyar szellemnek lett terjesztőjévé, hanem íróink érdekeinek is hathatós előmozdítója.

Innen van, hogy alig van nevesebb szerzőnk, aki a legnagyobb készséggel ne lépett volna a Magyar Könyvtár munkatársai sorába. Mert ez a vállalat nemcsak olyan munkákat kívánt közzélni, melyeknek szerzői joga már elévült, melyet tehát ingyen adhat ki bárki is, mint ezt a hasonló külföldi vállalatoknál látjuk: hanem a mai irodalom legjelesebbjeit is megnyerte, kik részben eredeti műveikkel, részben új fordításokkal, részben régi írók magyarosított kiadásainak szerkesztésével járultak hozzá a gyűjtemény gazdagításához. Az a névsor, melyre a Magyar Könyvtár hivatkozhatik, igazán sokkal ékezes-szólóbb, hogysem kommentár szorolna: ott vannak Jókaival, Mikszáthtal és Herczeggel élükön a legjobb magyar elbeszélők; Ambrus Zoltán, Bródy Sándor, Bárony István, Ignotus, Kazár Emil, Kemechey Jenő, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Murai Károly, Sipulusz, Szikra, Szomaházy István, Tábori Róbert, Tutsek Anra stb. Ott vannak a költők: Ábrányi Emil, Szaboleska Mihály, Heltai Jenő és maga a vállalat szerkesztője; ott vannak a drámaírók közül Dóczy Lajos, Rákosi Jenő, Tóth Kálmán és Tóth Ede és végre ott vannak a vegyes tárgyú munkák sorában Apponyi Albert, Angyal Dávid, Balogh Pál, Beöthy Zsolt, Berzeviczy Albert, Falk Miksa, Junius és sok más. És ezek közül egyik-másik nemcsak egy-egy, hanem számos munkával szerepel a lajstromban. Mikszáth Kálmánnak például majdnem összes nevezetes munkái megjelentek a Magyar Könyvtárban: A jó palócok, A tót atyafiak, Szent Péter esernyője, Az új Zrínyiás, Beszterce ostroma, Prakovszky, melyeket, mint halljuk, több más is fog követni. Csak a tanárvilág tudja igazán méltatni azokat a szolgálatokat, melyeket a Magyar Könyvtár egyebek közt az iskolának tett. Megbecsülhetetlen például a magyar történet legfontosabb forrás-műveinek az a kiadása, melyet e vállalat megindított és melyben kiváló szakemberek adták ki Béla király névtelen jegyzőjét, Apor Metamorphozisát, a Bécsi Képes Krónikát, Cserei

historiáját, Galeotto könyvét Mátyás királyról, Kézai krónikáját, Priskos rhetort, Roger mester énekét a tatárjárásról stb.

Ott van aztán, a nagyközönség mellett szintén az iskolára számítva, a magyar és külföldi nagy írók, művészek monografiáinak sorozata: Beöthy Wesselényije, Alexander Shakspeareje, Dóczy Csokonaija, Radó Dantéja, Angyal Bethlenje, Junius Katona Józsefe, Keleti Markója. Ott vannak a főképp az iskolában olvasott latin és görög klasszikusok új fordításai, melyek majdnem kivétel nélkül elsőrangú munkák, mind olyképpen készítve, hogy a laikus nagy közönség is megszerthesse belőlük az ókori irodalom nagyjait.

A modern irodalmakból való klasszikus munkák közt ott vannak: Ábrányi Byronja, Racineja, Rostandja és Maeterlickje, Hevesi, Gabányi és Váradi Molière-fordításai, ugyancsak Váradynak két Schiller-darabja, Radó Antal, Telekes Béla és Mikes Lajos új Shakspeare-fordításai stb.

A modern elbeszélő irodalomnak is hány kiváló idegen íróját ismerte meg a magyar közönség e könyvtárból: Kipling Dsungel-történeteit, Wells fantasztikus regényeit, Conen Doyle remek detektív-históriáját, Anatole France-ot, Pierre Lotit, Jeanne Marnit, Multatult, Matilde Seraot, Zangwillt stb., akik közül nem egyet legelőször a Magyar Könyvtárban színlattattak meg nyelvünkön hivatott és lelkiismeretes fordítók, akik között Tóth Béla és Radó Antal mellett ott van Ambrus Zoltán, Szabó Endre, Ambrozovics Dezső, Mikes Lajos, Telekes Béla, Gábor Andor, Marquis Géza stb. stb.

Mily gazdagság az anyagban, mily céltudatos-ság a tervezésben, mily lelkiismeretes gondosság a kivitelben! A Magyar Könyvtár e hét esztendei munkássága máris mély nyomokat hagyott a közönségben és az iskolában egyaránt, s most, midőn negyedik jubiláris számát küldi szét, nem tehetünk egyebet, mint hogy a legigazabb elismeréssel köszöntsük e gyönyörű vállalat megteremtőit és kitűnő vezetőjét és mindinkább növekvő sikert kívánjunk alkotásuknak.

B. D.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség	szerelem	Kor-tól	Kor-ig
búza			10.—	—
rozsa			7-50	—
árpa			7-20	—
zab			7-80	—
tengeri			7-40	—
burgonya			—	—
lőher			—	—
bükköny			—	—
fehérbab			—	—
tarkabab			—	—

Nyilt-tér.)*

Vértisztító-tea

Wilhelm Ferenc gyógyszerésztől, cs. és kir. udv. szállító Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.

Hogy kétségtelenül szükség volt egy jó és hatásos vértisztító teára, azt bizonyítja egy ilyen szernek előállítására történt számtalan kísérlet. Wilhelm Ferenc gyógyszerésznek szakismeretei alapján sikerült ilyen vértisztító teát a leghatásosabb alkatrészekből összeállítani; teájában nem kevesebb mint 10 különböző alkatrész van, mely különös eljárással állítható elő. Ezen tea hatásáról eszuznál és köszvény-nél számos gyógyult köszönő levele tanus-kodik. Csak *Butschin Streifeld grófné al-ezredesné* köszönő levelére utalunk.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszer-tárakban és drogueriákban.

1 csomag 2 K és a raktárból egy pósta küldemény 15 csomag 24 K bérmentve az Osztrák Magyar Monarchia pósta állomásaira.

NESTLÉ FÉLE GYERMEK-LISZT.
főülmulhatalian
gyomorbeleg, diarrhoeba, béluhurban szenvedők számára.
Kapható gyógyszer-tárak és drogueriákban.
Kísérleti czélokra fél dobozok a 1 Korona.
A lisztelt szülesznőknek probadobozok és rópiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNAL** féle
főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Köhögésben!

szenvedők
használgják a kitűnő jóságú és kellemes ízű

Kaiser-féle Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatásáról köhögésben, katarrusban és elnyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —
Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő” van. Kapható Zalaegerszegen **Schmidt Győző** cukrásznál.

866/v. 1904. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbiróság 1904. V. I. 258. számú végzése által *Horváth József* és társa baki lakos végrehajtató javára *Heder György* és társa baki lakosok ellen 210 korona tőke, ennek 1901. évi március hó 25-től járó 5% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt, 1045 K-ra becsült egy ló, egy szekér, szalmás gabona és takarmányból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Bakon** leendő eszközölésére 1904. január 21-ik napjának délelőtt 10 óraja határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1904. évi december hó 29-én.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVEN VAN!

Egy jó házból való fiu
tanoncnak felvétetik
UNGER ANTAL könyvnyomdájában
= Zalaegerszegen. =

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle
pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony”.
Aliment. Cypsiói Comp.
a Horgony-Pain-Expeller
potéka

egy régióknak bizonyított házaszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvényel, eszúznal és megfűléseknel betörzselésekpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárlásukor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és úgyiszlvan minden gyógyszerertáiban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapeston.
Richter gyógyszerértára az „Arany országhoz”, Prágában,
Elisabethstrasse 6 neu. Mindennapi szétküldés

6177/tkv. 1904. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolezai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. Kincstárnak — Kapornaki Istvánné sz. Istvándi Magdolna elleni 252 korona 30 fillér s járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolezai kir. járásbíró területén levő, a szentbékállai 568. sz. tjkvben + 796. hrsz. alatt adós tulajdonát tevő, 2550 korona agrár kölesönnel terhelt szőlő az öreg hegyen 318 korona; az 575. sz. tjkvben I. 223/b, 340/c, 859/a, 954/b, 1105/e hrsz. alatt adós tulajdonát tevő káposztás, szántók és rétek együttesen 1289 korona, a 779. sz. tjkvben I. 859/b h. sz. alatt adós tulajdonát tevő szántó az öreg hegyen, a C. I. alatt özv. Istvándi Antalné javára bekeblezett haszonélvezeti jog fenntartása nélkül, 184 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s hogy a megjelölt ingatlanok az 1905. évi január hó 21 napján d. e. 10 órakor Szentbékalla községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírói kiküldöttnek kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételt hitelt érdemlőleg igazolni. Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Szentbékalla községében betekintethetők.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Tapoleza, 1904. évi november hó 13-án.

Papp, kir. járásbíró.

Órás- és ékszerész üzlet megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses értésére adni, hogy Zalaegerszegen, a Kazinczy-téren (Horváth Miklós ur házában)

Órás- és ékszerész üzletet

nyitottam; raktáron tartok órákat és ékszereket nagy választékban; elvállalok minden e szakmába vágó munkát s azt pontosan és jutányosan teljesítenem.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérve, vagyok

Zalaegerszeg, 1904. december hó.

kiváló tisztelettel

Laub J.

órá- és ékszerész.

858/v. 1904. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-e. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 1904. V. II. 852. számú végzése által Komlós M. Miksa zalaegerszegi lakos végrehajtató javára Kohn C. és Társa zalaegerszegi lakos ellen 300 K tőke, ennek 1904. évi november hó 22-től járó 6% kamata, egy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt, 827 Koronára becsült butorok és bolti cikkek-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltevén, ennek a helyszínén, vagyis Zalaegerszegen leendő eszközlésére 1905. évi január hó 3-ik napjának delelőtt 10 óra határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-e. 107. §-a értelmében a leg-többet ígérnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-e. 108. §-ában megállapított felételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1904. december hó 23. án.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Cser- és bükkfa eladás.

Kitünő minőségű cser- és bükkfa (hasábfá), meter-ölenként 22, illetve 24 koronáért — a Csácsi-ut-cában levő udvaromból át- véve — kapható.

Zalaegerszeg, 1904. december hó.

Szattler Ignác.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyu-viz, mely kiválóan szerencés vegyi összetétele, rendkívül dus, főleg kötött szén-sav-tartalma és kellemes ize folytán ritkítja pártját a kontinensen.

Előrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségek-nél, vese- és gyomor-bél-bajokban, gyulladásos hólyag és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvenc ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborviz.

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemebb és leghatásosabb s egyszerűs mind legolcsóbb gyógyítószer, úgy is mint páratlan élvezeti ital „Répáti ásványvizet” minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

Egyedüli elárúító Zalaegerszeg és vidéke részére: Gyarmati Vilmos fűszer- és csemege kereskedő.

Burgonya, esetleg romlott gabona

szeszgyár részére

bármely mennyiségben kerestetik.

A burgonya lehet apróbb, vagy brantos. — Ajánlatokat **mint** beküldésével kérek.

ZATHURECZKY MÁRTON

Zsigmondháza, — u. p. Túrje.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásódás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Dr Klein Lajos, Sümegen: E. Der-varics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerértáraiban.

10971/tkv. 1904. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi szöv. öns. egyesület végrehajthatónak Österreicher Samu végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, az olai 116. számú tjkvben jelenleg Grünbaum Ferenc és neje Mózes Emma tulajdonánál fölvev, korábban $\frac{1}{28}$ részben Österreicher Samut illetett, de a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében egészben elárverezendő következő ingatlanokra: † 263. hrsz. alattira 140 korona, † 262. hrsz. alattira 280 korona, † 267. hrsz. a. 308 korona, ugyanezen sz. tjkvben † 261. hrsz. alattiból az alábbi feltételek mellett Österreicher Samut illetett $\frac{1}{28}$ -ad részre 50 korona; II. az olai 220. sz. tjkvben † 290. hrsz. alatt $\frac{1300}{2890}$ részben Grünbaum Ferenc és neje Mózes Emma, $\frac{1590}{2890}$ -ed részben Österreicher Márkus és Sándor örökösei nevében álló ingatlanból Österreicher Samu B. 10. alatti $\frac{1}{28}$ -ad rész jutalékára 29 korona kikiáltási árban, úgy azonban, hogy mindkét jkvbeli ingatlanra C 3232/k. 901. szám alatt Österreicher Antónia javára bekebelezett és a jelzálogos hitelezők követeléseit megelőző haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik, elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi március hó 7-ik napjának d. e. 10 órájkor Zalaegerszegen a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 14 korona, 28 korona, 30 korona 80 fillér, 5 korona, 2 korona 90 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1884. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elelismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Zalaegerszegen, 1904. évi december hó 19-én.

Sperlágh, kir. tszéki bíró.

**Görcs csillapító
szélhajtó**

**Hódony-
csöppök**

étvágygerjesztő, emésztést elő-
segítő háziszser.

— Egy üveg ára 1 K. —

Két üvegnél kevesebb (2 K
50 fillér utánvét mellett) pos-
tán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

Ingyen és bérmentve

AZ UJSÁG minden előfizetője kivétel nélkül megkapja AZ UJSÁG politikai napilap

nagy képes naptárát.

AZ UJSÁG husvétii ajándéka a Herczeg Ferenc album lesz.

Allami, megyei, városi tisztviselők, lelkészek, tanárok, tanítók az Ujság-ot kedvezményes, havi 2 korona árban kapják.

Megrendelő cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, Kerepesi-ut.

AZ UJSÁG előfizetési ára:

Égész évre 29 korona $\frac{1}{2}$ évre 7 korona.
 $\frac{1}{2}$ évre 14 korona Egy héra 2-40 korona.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző-egyesület igazgatósága részéről közzététtik, hogy az egyesületi alapszabályok 5-ik §-a értelmében **három évi** időtartalomra megalakulandó

HARMINCADIK ÜZLETCSOPORT

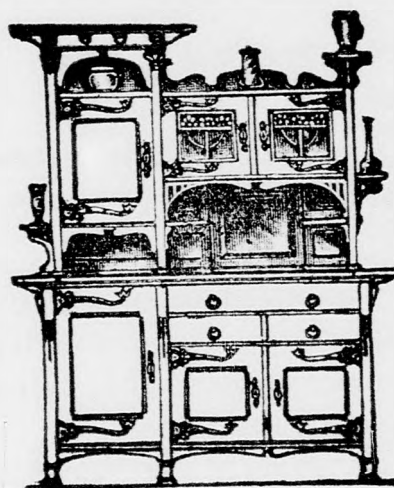
az 1905-ik évi január hó első hétfőjén működését megkezdendi.

Az aláírási íveket ezen üzletcsoportha már megnyitottuk s a belépni kívánók intézetünk irodai helyiségében hétfőnként a nap bármely szakában aláírhatják.

Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét ezen intézet közhasznu és támogatásra méltó voltára, amit 29 éves sikeres működése legfényesebben igazol, tisztelettel felhívni bátorokodunk, egyszersmind van szerencsénk a t. közönséget arról is értesíteni, hogy a **f. év végén lejáró huszonhetedik üzletcsoporth bevételek 1905. évi január hó 5-én délután 9—12 óráig és délután 2—5 óráig az egyesület irodai helyiségében kifizettetnek.**

Kelt Zalaegerszegen, 1904. évi december hóban.

Az igazgatóság.

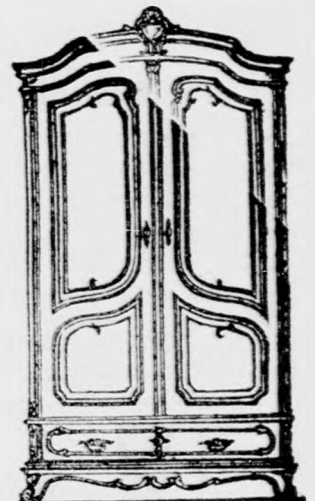
Horváth Lajos

épület és butoraszталos

Zalaegerszegen.

Kossuth Lajos-utca.

Elvállal mindennemű épület, butormunkákat
a legegyszerűbbtől a legdivatosabb kivitelig.

Teljes lakásberendezések!

Iroda, üzlet, portálmunkák.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Jó családból való fiuk tanulól felvétetnek.

1971/1904.

HIRDETMÉNY.

Perlak nagyközség előljárosága részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező

nagyvendéglő

s tartozékai 1905. évi január hó 16-ik napján d. e. 9 órakor a községi ház tanácstermében 6 évre bérbe fog kiadatni.

A feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Perlak, 1904. december 27.

Zala József
jegyző.

Glavina András
v. bíró.

Fürdő megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy **Zalaegerszegen, a Jákum-utca 13. sz. házamban** kényelmes, a modern igényeknek megfelelő

fürdőt

nyitottam.

A nap bármely szakában rendelkezésre állanak **kád- és közös fürdők; hideg fürdő és zuhany.**

Pontos kiszolgálásra és tisztaságra nagy gondot fordítok.

Massáže és tyukszemvágás.

Fürdőmet a n. é. közönség pártfogásába ajánlom és minél több látogatásért esedezem.

Kitünő tisztelettel

ROSNER ADOLF
fürdőtulajdonos.

Minden szőlőbirtokosnak elengedhetetlen olvasmány a

'Borászati Lapok'

nemcsak Magyarország, de egész Európa leggazdagabb tartalmú és legolcsóbb szőlészeti és borászati szaklapja.

Minden szakkérdésre kimerítő választ ad.

Minden szőlészeti és borászati újdonságra felhívja a figyelmet.

Az ország minden részéből közöl borforgalmi tudósításokat.

Kitartással küzd a szőlőművelők anyagi érdekeiért.

Évenként díszes műmellékletet ad.

A „Borászati Lapok”-ból, mely a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének hivatalos közlönye, minden érdeklődőnek 3 héten át küld **újjmentesen** mutatványszámot annak kiadóhivatala. (Budapest, IX. Üllői-ut 25).

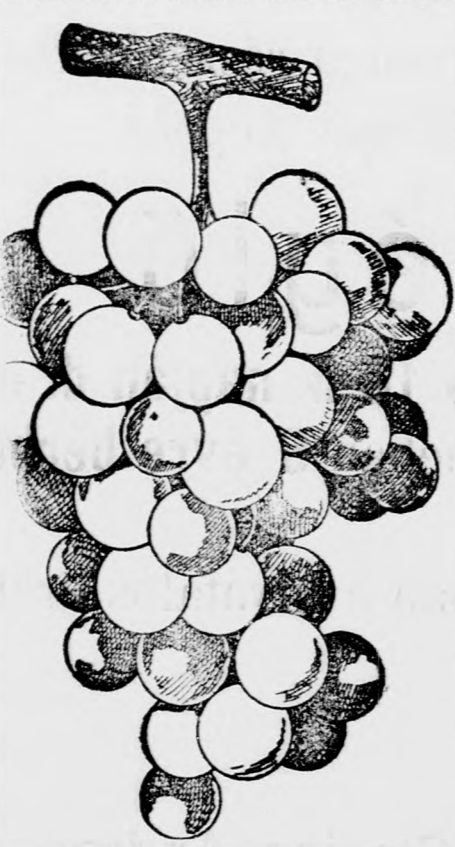
A lap előfizetési ára évenként 10 korona, félévenként 5 korona, negyedévenként 1-50 korona.

Tessék néhány példányt küldetni.

Egy kis
fáradtság mellett
mindenki kereshet
6-50 koronát
egy nagyon egyszerű, becsületes
mellékfoglalkozással.
Reflektálók küljének címüket
1154. szám alatt an die
Annoncen-Abteilung
K O M E S s e, Mannheim.

'Milleniumtelep' Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője
csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarországon legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Szálloda átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek, valamint a t. kereskedelmi utazó uraknak szives tudomására adni, hogy Zalaegerszegen az

„Arany-Bárány”-szállodát

1905. január hó 1-től kezdve bérbe vettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően — újonnan berendezve — saját nevem alatt vezetem.

A szállodában 32 szoba, étterem és kávéház áll a m. t. közönség rendelkezésére; valamint 50 lóra istálló és kocsiszin.

Midőn ezt a t. érdeklődőknek szives tudomására adom, azon leszek, hogy ízletes ételek, valamint tisztán kezelt zamatos ízű magyar boraim kiszolgálásával mélyen tisztelt vendégeimnek bizalmát kiérdemeljem.

Szíves jóindulatu pártfogásért esedezve, maradtam kiváló tisztelettel

TOSCH KÁROLY.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinak bérmentesen küldünk egy adag Cozaport.

Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosoknak a szeszes italt. A Coza oly esendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtje, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte: „Igen, én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljeseen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, beestelenség és szegénység közepette élttem! De minek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és gonderthes otthonát örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept 217), 62. Chancery Lane London. W. C. Anglia.

(Levelek 25 f, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendőek.)

Új üzlet nyitás.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a helyi piacon — fivérem D. Horváth Győző vas-, fűszer- és deszkakereskedése mellett

varrógép, kerékpár

és alkatrészekből, vadászfegyver, forgópisztoly alkatrészekből raktárt tartok és elvállalok minden, e szakmába vágó szakszerű javításokat, fegyvertisztításokat, barnításokat, új alkatrészek készítését, házi távbeszélők és csengők bevezetését, mindennemű épület-, díszmű-, lakatos munkákat stb.

Jóindulatu pártfogást kér

Horváth Imre

lakatos és fegyverműves.